

prima instanță. P. Harmaniuc
instanța de apel: A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai

DECIZIE

20 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Nina Vascan

examinând recursul declarat de Dari (Eremia) Victoria,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Dari (Eremia) Victoria împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Primăria mun. Chișinău, Consiliul municipal Chișinău și executorul judecătoresc Ghețiu Ludmila cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului material și moral, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2018,

c o n s t a ț ă:

La 28 iulie 2017, Dari (Eremia) Victoria s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Primăria mun. Chișinău, Consiliul municipal Chișinău și executorul judecătoresc Ghețiu Ludmila cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului material și moral.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27 octombrie 2017, a fost admisă parțial acțiunea, dispunându-se constatarea încălcării dreptului Victoriei Dari (Eremia) la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2008. S-a încasat de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul Victoriei Dari (Eremia) suma de 33000 lei cu titlu de prejudiciu material pentru închirierea spațiului locativ, precum și suma de 5000 lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral, cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, pentru perioada 09 noiembrie 2016–27 octombrie 2017. În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

La 06 noiembrie 2017, Dari (Eremia) Victoria a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii în partea respingerii acțiunii, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cerințelor formulate în cererea de chemare în judecată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2017, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Dari (Eremia) Victoria și i s-a comunicat apelantei, despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmită în conformitate cu exigențele Legii, acordându-i pentru aceasta un termen până la data de 07 februarie 2018. Concomitent, i s-a explicat apelantei Dari (Eremia) Victoria că în caz dacă nu va îndeplini în termen indicațiile menționate ale instanței, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2018, a fost respinsă cererea apelantei Dari (Eremia) Victoria privind prelungirea termenului procedural de depunere a apelului motivat, fiind restituită cererea de apel depusă de Dari (Eremia) Victoria împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 27 octombrie 2017, în baza art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

Împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2018, Dari (Eremia) Victoria a declarat recurs la 19 aprilie 2018, prin care a solicitat casarea încheierii privind restituirea cererii de apel, cu remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru soluționarea apelului declarat.

În motivarea recursului, a indicat că soluția instanței de apel este una ilegală și neîntemeiată, deoarece instanța nu a reținut drept probe înscrisurile prezentate de ea, care demonstrează imposibilitatea apelantei de a se conforma cerințelor instanței în termenul stabilit. Astfel, apelanta a înaintat instanței de apel o cerere prin care a solicitat prelungirea termenului pentru depunerea apelului motivat, cerere care nu a fost examinată de instanță în termen rezonabil și nu i-a fost comunicat rezultatul examinării acesteia. Reieșind din aceste circumstanțe, apelanta a înregistrat apelul motivat cu depășirea termenului indicat de instanță în încheierea din 12 decembrie 2017.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Dari (Eremia) Victoria urmează a fi respins din următoarele motive.

Potrivit art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea contestată cu recurs a fost pronunțată de Curtea de Apel Chișinău la 05 aprilie 2018, fiind expediată spre cunoștință participanților la proces la 20 aprilie 2018 (f.d. 114, vol. II), însă la materialele cauzei nu există dovada recepționării acesteia de către părți. Astfel, ținând cont de faptul că cererea de recurs a fost depusă la 19 aprilie 2018, Colegiul consideră că aceasta a fost declarată în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În speță, se constată că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2017, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Dari (Eremia) Victoria și i

s-a comunicat apelantei, despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmită în conformitate cu exigențele Legii, acordându-i pentru aceasta un termen până la data de 07 februarie 2018. Concomitent, i s-a explicat apelantei Dari (Eremia) Victoria că în caz dacă nu va îndeplini în termen indicațiile menționate ale instanței, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

După cum atestă materialele cauzei, încheierea nominalizată a fost expediată apelantei la 11 ianuarie 2018, fiind recepționată la 29 ianuarie 2018, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 66, vol. II). Cererea de apel motivată a fost înregistrată în cancelaria instanței de apel la 03 martie 2018 (f.d. 78-82, vol. II), în pofida faptului că termenul stabilit de către instanță a expirat la 07 februarie 2018. Totodată, la 06 februarie 2018, Dari (Eremia) Victoria e expediat prin poșta electronică în adresa Curții de Apel Chișinău o cerere prin care a solicitat prelungirea termenului de prezentare a apelului motivat, invocând că este în concediu medical.

Cu referire la argumentele recurente în privința faptului că a fost în imposibilitate să îndeplinească indicațiile instanței de apel în termen, iar instanța neîntemeiat i-a respins cererea de prelungire a acestui termen, Colegiul, prin prisma prevederilor art. 115 CPC, reține că prelungirea termenului de procedură implică îndeplinirea unor condiții prevăzute expres de lege, care nu trebuie să fie doar unele iluzorii. Or, forma procesuală de apărare a drepturilor civile impune reglementarea normativă a fiecărui aspect de procedură neîmpiedicată de interpretarea ambiguă a legislației. Respectiv, prelungirea termenului procedural are drept finalitate stabilirea de către instanța de judecată a unui nou termen. Soluția privind prelungirea termenului procedural, însă, urmează a fi adoptată doar în baza cererii și doar în baza motivelor recunoscute de instanța de judecată ca fiind întemeiate, atunci când termenul de procedură pentru îndeplinirea unui act sau a unei acțiuni procedurale au fost omise în rezultatul unor circumstanțe obiective, independente de voința părții, aceste aspecte urmând a fi demonstrate de partea solicitantă. Cererea de prelungire a termenului procedural se depune la instanța de judecată, care examinează procesul în legătură cu care urmează a fi îndeplinit actul de procedură în termenul omis, persoana interesată urmând să indice motivul întemeiat al omiterii termenului pentru îndeplinirea actului de procedură și să facă dovada existenței acestui motiv, cu prezentarea probelor corespunzătoare.

La caz, recurenta a invocat faptul că, a formulat o cerere de apel motivată, însă nu a avut posibilitate să o prezinte instanței de apel, fiindcă s-a aflat în concediu medical pentru îngrijirea copilului minor.

Colegiul nu poate reține acest argument, or, legislația permite mai multe modalități de înregistrare a actelor de procedură la instanțele de judecată (personal, prin intermediul reprezentantului, prin poștă, prin intermediul poștei electronice, etc).

La fel, Colegiul reține că actul judecătoresc de procedură implică cert obligația pozitivă a apelantului de a prezenta apelul motivat, iar nerealizarea acestei sarcini procedurale, precum și necontestarea actului procedural prin care nu s-a dat curs

cererii de apel, instituie prezumția de recunoaștere a legalității acestui act procedural și, în consecință, obligația de a se conforma cerințelor instanței de apel, denotă întrunirea în speță a temeiurilor legale pentru restituirea cererii de apel.

Potrivit dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie printr-o încheiere cererea, dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC.

Potrivit dispozițiilor art. 10 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Mai mult, exonerarea arbitrară a apelantei de sancțiunile procedurale stabilite de prevederile legale precitate, în sensul prevederilor art. 10 CPC, afectează exigențele unui proces echitabil în sensul art. 6 CEDO, potrivit căroră instanța de judecată are obligația de a asigura aparențele de imparțialitate și de a nu admite acte de intervenție arbitrară în favoarea sau defavoarea uneia din părți, având obligația concretizată și de jurisprudența Curții Constituționale, potrivit căreia una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor, stabilite de Constituție și legi, or, instanțele de judecată nefiind o excepție în acest sens (Hotărârea nr. 2 din 19.01.1998).

Din această perspectivă, instanța de recurs concluzionează că, recursul declarat de către Dari (Eremia) Victoria împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2018, este neîntemeiat, iar actul de discreție al instanței de apel privind restituirea cererii de apel este unul întemeiat, și care urmează a fi menținut de către instanța de recurs.

Luând în considerație cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Dari (Eremia) Victoria.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2018, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Dari (Eremia) Victoria împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Primăria mun.Chișinău, Consiliul municipal Chișinău și executorul judecătoresc Ghețiu Ludmila cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului material și moral.

Decizia rămâne irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Valeriu Doagă,

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan